

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4946/2555

พนักงานอัยการจังหวัดเพชรบุรีโจทก์ นายปรีชา กรปรีชา กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 มาตรา 44, พ.ร.บ.ทางหลวง พ.ศ. 2535 มาตรา 38, พ.ร.บ.ทางหลวง พ.ศ. 2535 มาตรา 71, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 56, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มาตรา 44 วรรคหนึ่ง ซึ่งใช้บังคับขณะเกิดเหตุจะบัญญัติให้บุคคลมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธก็ตาม แต่ก็มีได้หมายความว่าประชาชนจะสามารถใช้เสรีภาพของตนโดยปราศจากขอบเขตหรือไปละเมิดต่อสิทธิของประชาชนผู้อื่นด้วย และโดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องไม่ใช่เสรีภาพดังกล่าวถึงขั้นเป็นการละเมิดหรือกระทำความผิดต่อกฎหมายบ้านเมือง เพราะกฎหมายที่ตราออกมาใช้บังคับต่อประชาชนทุกคนย่อมมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อจัดระเบียบและรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองและประชาชนเป็นสำคัญ ดังนั้น หากมีการกระทำความผิดเป็นการละเมิดต่อกฎหมาย ก็จะต้องถือว่าเป็นการใช้เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญโดยถือเป็นการชุมนุมโดยสงบหาได้ไม่ การที่จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 กับพวกใช้ไหล่ทางของถนนเพชรเกษมอันเป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงเป็นที่ตั้งเต็นท์รวมทั้งวางสิ่งของต่าง ๆ จึงเป็นการกีดขวางและอาจเป็นอันตรายแก่บุคคลหรือยานพาหนะที่สัญจรไปมาในทางหลวงแล้ว จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 จะอ้างว่าไม่มีเจตนาเนื่องจากถูกเจ้าพนักงานตำรวจขัดขวางมิให้เดินต่อไปหาได้ไม่ เพราะจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ย่อมเล็งเห็นผลจากการกระทำของตนว่าการตั้งสิ่งของเหล่านั้นกีดขวางและอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลและยานพาหนะที่สัญจรไปมาบนทางหลวงได้ เมื่อจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 กระทำไปโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการทางหลวง การกระทำของจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 จึงเป็นความผิดตามฟ้อง แม้ไหล่ทางถนนเพชรเกษมจะเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ก็ตาม แต่การใช้ประโยชน์ของประชาชนย่อมต้องกระทำไปตามปกติวิสัย เช่นการใช้สัญจรไปมาอย่างบุคคลทั่วไป แต่การที่จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 กับพวกกางเต็นท์และวางสิ่งของไว้บริเวณไหล่ทางของถนนตั้งแต่วันที่ 15 มีนาคม ถึงวันที่ 6 มิถุนายน 2547 เป็นเวลาเกือบสามเดือน จึงไม่ใช่เป็นการใช้ประโยชน์จากที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินโดยชอบ

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสี่ตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ.2535 มาตรา 38, 71 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 และนับโทษจำเลยที่ 1 ต่อจากโทษของจำเลยในคดีดังกล่าว จำเลยทั้งสี่ให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสี่มีความผิดตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ.2535 มาตรา 38 วรรคหนึ่ง, 71 ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 จำคุกคนละ 2 เดือน และปรับคนละ 5,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้คนละ 2 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก จำเลยทั้งสี่อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิพากษายืน จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงในคดีรับฟังได้เป็นยุติว่า ระหว่างวันที่ 15 มีนาคม 2547 ถึงวันที่ 6 มิถุนายน 2547 เวลากลางวันและกลางคืนติดต่อกัน จำเลยที่ 1 ที่ 2

และที่ 4 กับพวกได้ติดตั้งทางเดินที่พักอาศัย วางโต๊ะ เก้าอี้ เสื่อ และเครื่องครัว ที่บริเวณไหล่ทาง ข้างถนนเพชรเกษมขาล่องด้านทิศตะวันออกระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 218 ถึง 219 เป็นระยะทาง ยาวประมาณ 30 เมตร อันเป็นเขตทางหลวงในลักษณะกีดขวางหรืออาจเป็นอันตรายแก่ ยานพาหนะ ตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ.2535 มาตรา 38 วรรคหนึ่ง มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัย ตามฎีกาของจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ประการแรกว่า เหตุที่จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 กับพวก กระทำการดังกล่าว เนื่องจากจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ต้องการคัดค้านการที่รัฐบาลจะดำเนินการ แปรรูปการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยให้เป็นบริษัทมหาชน จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 กับพวก จึงต้องการเดินเท้าจากกรุงเทพมหานครเพื่อทูลเกล้าถวายฎีการ้องทุกข์ต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ พระราชวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน แต่เนื่องจากเจ้าพนักงานตำรวจตรงกำลังสกัด ที่ค่ายนเรศวรมิให้จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 กับพวกเดินทางต่อไป จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 กับพวกจึง ต้องกางเต็นท์และวางสิ่งของต่าง ๆ บนไหล่ทางเพื่อรอเดินทางต่อไป การกระทำของจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 จึงไม่มีความผิดเพราะเป็นการใช้สิทธิตามกฎหมายรัฐธรรมนูญหรือไม่ นั้น เห็นว่า แม้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 44 วรรคหนึ่ง ซึ่งใช้บังคับขณะ เกิดเหตุจะบัญญัติให้บุคคลมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธก็ตาม แต่ก็มีได้ หมายความว่าประชาชนจะสามารถใช้เสรีภาพของตนโดยปราศจากขอบเขตหรือไปละเมิดต่อสิทธิ ของประชาชนผู้อื่นด้วย และโดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องไม่ใช่เสรีภาพดังกล่าวถึงขั้นเป็นการละเมิดหรือ กระทำความผิดต่อกฎหมายบ้านเมือง เพราะกฎหมายที่ตราออกมาใช้บังคับต่อประชาชนทุกคน ย่อมมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อจัดระเบียบและรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองและประชาชน เป็นสำคัญ ดังนั้น การอ้างว่ามีเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ แต่มีการกระทำอันเป็นการละเมิดต่อ กฎหมาย จะถือว่าเป็นการชุมนุมโดยสงบหาได้ไม่ การที่จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 กับพวกใช้ไหล่ทาง ของถนนเพชรเกษมอันเป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงเป็นที่ตั้งเต็นท์รวมทั้งวางสิ่งของต่าง ๆ จึง เป็นการกีดขวางและอาจเป็นอันตรายแก่บุคคลหรือยานพาหนะที่สัญจรไปมาในทางหลวงแล้ว จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 กับพวกจะอ้างว่าไม่มีเจตนาเนื่องจากถูกเจ้าพนักงานตำรวจขัดขวางมิให้ เดินต่อไปหาได้ไม่ เพราะจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ย่อมเล็งเห็นผลจากการกระทำของจำเลยว่าการ ตั้งสิ่งของเหล่านั้นกีดขวางและอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลและยานพาหนะที่สัญจรไปมาบน ทางหลวงได้ เมื่อจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 กับพวกกระทำไปโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการ ทางหลวง การกระทำของจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 จึงเป็นความผิดตามฟ้อง ส่วนปัญหาที่จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ฎีกาว่าไหล่ทางของถนนเพชรเกษมเป็นเขตทางหลวงเป็นที่สาธารณสมบัติของ แผ่นดิน จึงเป็นทรัพย์สินที่จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 มีสิทธิที่จะใช้ประโยชน์ในไหล่ทางดังกล่าวได้นั้น เห็นว่า แม้ไหล่ทางถนนเพชรเกษมจะเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ ร่วมกันได้ก็ตาม แต่การใช้ประโยชน์ของประชาชนย่อมต้องกระทำไปตามปกติวิสัย เช่น การใช้ สัญจรไปมาอย่างบุคคลทั่วไปก็สามารถกระทำได้ แต่การที่จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 กับพวกกาง เต็นท์และวางสิ่งของไว้บริเวณไหล่ทางของถนนตั้งแต่วันที่ 15 มีนาคม ถึงวันที่ 6 มิถุนายน 2547 เป็นเวลาเกือบสามเดือน จึงไม่ใช่เป็นการใช้ประโยชน์จากที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินโดยชอบ ดังที่จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 อ้างมา ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 7 วินิจฉัยว่าการกระทำของจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 เป็นความผิดตามฟ้องโจทก์นั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

ศิริชัย สวัสดิ์มงคล · ศิริชัย วัฒนโยธิน · ทวีป ต้นสวัสดิ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4946/2555>